

Til nr. 6:

De almennyttige boligselskabers kvalificerede offentlige støtte og de særlige forpligtelser, de til gengæld er underkastet, danner baggrund for det offentliges indseende med boligselskaberne. Formen, hvorunder dette sker, er i de senere år gennemgået en vis udvikling, der kendetegnes ved, at det offentliges kontrol i stadig videre omfang er blevet lagt ud til kommunerne. Dette gælder således områder som lejegodkendelse, regnskabs-tilsyn, indsigt med udlejningen, tilsyn med ejendommens vedligeholdesstand m.v.

Boligministeriet godkender boligselskabernes byggeprojekter, når de — som er tilfældet med den altovervejende del — gennemføres med statsstøtte. Boligministeriet er endvidere appelinstans med hensyn til de af kommunerne truffne afgørelser vedrørende boligselskabernes forhold og får desuden jævnlig forelagt en række konkrete problemer til afgørelse af kommunerne, boligselskaberne, lejerne og disses organisationer o. s. v., men bortset herfra varetages det løbende direkte statslige tilsyn med de almennyttige boligselskaber ved de af boligministeren i medfør af lovens § 22, stk. 1-2, beskikkede tilsynsførende.

Boligministerens adgang til at beskikke tilsynsførende er benyttet i meget vidt omfang. Det samlede antal almennyttige boligselskaber andrager ca. 575 med i alt ca. 200.000 lejligheder i drift. Heraf er der i henhold til § 22 beskikket tilsynsførende for ca. 350 selskaber med godt 180.000 lejligheder.

Ifølge loven har de tilsynsførende ret til at deltage i selskabernes bestyrelsesmøder, og loven bygger således på den forudsætning, at tilsynet er decentraliseret i den forstand, at der beskikkes tilsynsførende, som er i stand til at etablere den således fornødne kontakt med det selskab, hvormed de fører tilsyn. Antallet af tilsynsførende er da også temmelig stort. Der er 83 tilsynsførende, udvalgt blandt statens tjenestemænd, der formodes at have den fornødne autoritet samt administrative og juridiske viden. — Når der ikke er beskikket kommunale tjenestemænd, er det som følge af den interessekonflikt, der ville kunne opstå i de ret hyppige tilfælde, hvor kommunerne er repræsenteret i boligselskabernes ledelse.

De tilsynsførendes vederlag udbetales af boligministeren, der påligner selskaberne en tilsynsafgift til dækning af udgifterne. Selskabernes årlige udgifter til tilsynshonorarer andrager for tiden godt 660.000 kr.

De tilsynsførende udøver deres virksomhed først og fremmest ved deres personlige kontakt med selskabernes bestyrelse og forretningsfører, og i korthed kan deres funktioner nærmest beskrives som værende dels af præventiv dels af vejledende art. Deres virksomhed udøves samtidig med, at selskabernes ledelse står over for at skulle træffe sine dispositioner, således at disse kan påvirkes heraf forinden den endelige afgørelse. De tilsynsførende har ingen besluttende myndighed over for selskaberne, men foretager indberetning til boligministeriet i de tilfælde, hvor de måtte finde anledning hertil.

Det har været taget op til overvejelse, om det stadig må anses for nødvendigt at bibeholde det direkte statslige tilsyn, i hvert fald i dettes nuværende omfang. Der er i tidens løb i boligministerielle cirkulærer sket en udbygning af retningslinierne for selskabernes virksomhed (regler for udlejning, budgetlægning, rengskabsaflægelse, revisorinstruks o. s. v.), ligesom Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber har udøvet og stadig udøver en omfattende kursus- og oplysningsvirksomhed. Disse forhold har bevirket, at den gældende tilsynsførendeordning synes mindre påkrævet end tidligere, i hvert fald for så vidt angår de tilsynsførendes vejledende virksomhed.

Den foreslåede lovændring har til formål dels at begrænse tilsynet til sådanne særlige tilfælde, hvor forholdene skønnes at tale derfor dels at lade det varetage af kun en eller nogle få særlige tilsynsførende. Den foreslåede omlægning af tilsynet vil ikke få økonomiske følger for det offentlige, idet tilsynsafgiften betales af de almennyttige boligselskaber, men for disse skønnes der at blive tale om en vis besparelse som følge af tilsynets begrænsning og centralisering.

Til nr. 7 til 8:

Også selskaber, der er indskudspligtige efter den ny § 19 a, må foretage indberetning herom til landsbyggefonden.

Ud fra praktiske administrative hensyn foreslås det, at fonden selv kan fastsætte de nærmere regler om indbetaling af § 19 a-bidragene, der kan være af så ringe størrelse eller antal, at indbetaling ikke nødvendigvis er påkrævet hvert kvartal.

Til nr. 9:

Det foreslås, at fondens § 19 a-midler indtil videre unddrages fondsmidlernes almindelige"